

Bruksela, 18 czerwca 2019 r.
(OR. en)

10446/19

ELARG 30
COWEB 86

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	10337/1/19 REV 1
Nr dok. Kom.:	COM(2019) 260 final
Dotyczy:	ROZSZERZENIE ORAZ PROCES STABILIZACJI I STOWARZYSZENIA – Konkluzje Rady

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia w wersji przyjętej przez Radę w dniu 18 czerwca 2019 r.

RADA DO SPRAW OGÓLNYCH

KONKLUZJE RADY W SPRAWIE ROZSZERZENIA ORAZ PROCESU STABILIZACJI
I STOWARZYSZENIA

1. Rada przyjmuje do wiadomości komunikat Komisji z 29 maja 2019 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE oraz sprawozdania dotyczące Czarnogóry, Serbii, Turcji, Republiki Macedonii Północnej, Albanii, Bośni i Hercegowiny oraz Kosowa*.
2. Rada potwierdza swoje **zaangażowanie na rzecz rozszerzenia**, które pozostaje jedną z głównych polityk Unii Europejskiej, zgodnie z odnowionym konsensusem w sprawie rozszerzenia zatwierdzonym przez Radę Europejską w dniach 14–15 grudnia 2006 r. i z przyjętymi później konkluzjami Rady. Rozszerzenie to strategiczna inwestycja służąca zapewnieniu pokoju, demokracji, dobrobytu, bezpieczeństwa i stabilności w Europie. Rada przypomina, że przyjęcie podstawowych europejskich wartości i zobowiązanie się do ich przestrzegania są dobrowolne, ale pozostają warunkiem, który muszą spełnić wszyscy partnerzy aspirujący do członkostwa w UE. Zgodnie z tym Rada w dalszym ciągu oczekuje, że partnerzy przyjmą na siebie odpowiedzialność i zobowiążą się do pełnego przestrzegania europejskich wartości oraz do energicznej realizacji niezbędnych reform w interesie swoich społeczeństw. Powołując się na agendę z Salonik i deklarację z Sofii, Rada ponownie deklaruje zdecydowane poparcie UE dla europejskiej perspektywy Bałkanów Zachodnich. UE jest zdeterminowana wzmocnić i pogłębiać swoje zaangażowanie na wszystkich szczeblach na rzecz wspierania przemian politycznych, gospodarczych i społecznych w regionie, także poprzez stałą pomoc zależną od widocznych postępów partnerów z Bałkanów Zachodnich w zakresie praworządności, a także od reform społeczno-gospodarczych. Turcja pozostaje krajem kandydującym i jednym z kluczowych partnerów w wielu dziedzinach.

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

3. Zgodnie z poprzednimi konkluzjami Rady i z uwzględnieniem politycznych kryteriów kopenhaskich oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia, które nadal będą stanowić wspólne ramy stosunków z Bałkanami Zachodnimi, Rada potwierdza, że konieczne jest – zgodnie z odnowionym konsensusem w sprawie rozszerzenia – stosowanie **sprawiedliwych i rygorystycznych warunków** oraz **zasady indywidualnych osiągnięć**. W tym kontekście Rada podkreśla znaczenie zagwarantowania, że UE może utrzymać i pogłębić własny rozwój, w tym swoją zdolność do przyjęcia nowych członków.
4. Biorąc pod uwagę ogólny stan obecnych działań reformatorskich wśród partnerów, przedstawiony w sprawozdaniu Komisji, Rada podkreśla, że należy stale koncentrować się na **podstawowych reformach**, tak aby wyeliminować utrzymujące się braki strukturalne w obszarze praworządności, praw podstawowych, funkcjonowania demokratycznych instytucji i reformy administracji publicznej, a także w zakresie rozwoju gospodarczego i konkurencyjności. Zasadnicze znaczenie, w szczególności dla ogólnego tempa negocjacji akcesyjnych, nadal ma wypracowanie solidnych wyników we wdrażaniu reform oraz osiągnięcie konkretnych i wymiernych rezultatów w tych ważnych obszarach.

5. Rada przypomina, że **praworządność** jest jedną z podstawowych wartości, na których opiera się UE; jest też centralnym elementem procesu rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia. Ze względu na to, że tylko niektórzy partnerzy odnotowali osiągnięcia w tej kluczowej dziedzinie, wiarygodne i trwałe postępy to w dalszym ciągu jedno z największych wyzwań, z którym należy się pilnie zmierzyć, zwłaszcza w celu zapewnienia niezawisłości, bezstronności, rozliczalności i skuteczności wymiaru sprawiedliwości, a także w celu zwalczania korupcji i przestępczości zorganizowanej oraz prania pieniędzy. Konieczne jest również zwiększenie wysiłków w zakresie ochrony **praw podstawowych**, w tym praw osób należących do mniejszości, w zakresie realizacji zobowiązań podjętych w odniesieniu do obiektywnego i wolnego samookreślenia, w zakresie niedyskryminacyjnego traktowania mniejszości narodowych oraz w zakresie zwalczania dyskryminacji słabszych grup społecznych, takich jak Romowie, a także lesbijki, geje, osoby biseksualne, transpłciowe i interseksualne (LGBTI). Należy także zagwarantować prawo do własności. Sytuacja dotycząca wolności wypowiedzi i niezależności mediów budzi coraz większe obawy; należy zająć się nią priorytetowo, w sposób zdecydowany i skuteczny. Rada powtarza, że należy pilnie podjąć konkretne działania w celu zapobiegania zastraszaniu dziennikarzy i innych podmiotów medialnych oraz skierowanym przeciwko nim groźbom i atakom, a także w celu wyjaśniania takich zdarzeń, gdy do nich dojdzie. Ponadto konieczne są dodatkowe starania na rzecz zapewnienia równości płci i poszanowania praw kobiet oraz praw dziecka. Należy również kontynuować **reformowanie administracji publicznej**, łącznie z jej odpolitycznianiem i zwiększaniem profesjonalizmu, aby ulepszyć sprawowanie rządów na wszystkich szczeblach. W dalszym ciągu podstawowe znaczenie ma prawidłowe **funkcjonowanie i niezależność instytucji demokratycznych**, w tym zwiększony nadzór parlamentarny. Rada z niepokojem odnotowuje utrzymujące się tendencje do bojkotu parlamentarnego i powtarza, że zapewnienie inkluzywnego dialogu politycznego, zwłaszcza w ramach parlamentów, oraz silniejsza rola organizacji społeczeństwa obywatelskiego pozostają podstawowymi elementami dobrze funkcjonującej demokracji. Rada przypomina o tym, jak ważne są wolne, uczciwe i przejrzyste wybory, organizowane zgodnie ze standardami OBWE, oraz że należy w pełni wdrożyć zalecenia OBWE.

6. Jeżeli chodzi o **kryteria gospodarcze**, Rada z aprobatą przyjmuje i podziela opinię Komisji, która w wyniku analizy stwierdziła, że konieczne jest udoskonalenie polityki makroekonomicznej, polityki budżetowej i polityk strukturalnych. Zwracając uwagę na powiązanie między postępami w tych obszarach i postępami w zakresie praworządności i systemu sądowego, Rada zachęca wszystkich partnerów do zrealizowania – w oparciu o swoje programy reform gospodarczych – działań przewidzianych we wspólnych wnioskach z dialogu gospodarczo-finansowego między UE a regionem Bałkanów Zachodnich i Turcją z 17 maja 2019 r. Zasadnicze znaczenie ma zapewnienie, aby bezpośrednie inwestycje zagraniczne nie osłabiały stabilności społeczno-gospodarczej, środowiskowej i finansowej oraz aby zagwarantowano pełną przejrzystość wszystkich inwestycji, w szczególności tych obejmujących procedury udzielania zamówień publicznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na ryzyko nadmiernego zadłużenia i na przekazanie – zwłaszcza na Bałkanach Zachodnich – nadzoru nad strategicznymi aktywami i zasobami. W związku z tym Rada oczekuje pełnego wdrożenia układów o stabilizacji i stowarzyszeniu, zgodnie z ich literą i duchem. Przypomina, że UE pozostaje zdecydowanie największym partnerem handlowym regionu Bałkanów Zachodnich i Turcji, zarówno pod względem przywozu, jak i wywozu. Ponownie podkreśla wagę przeciwdziałania drenażowi mózgów oraz tworzenia nowych szans dla **młodzieży** i zapewnienia jej dobrych perspektyw. W tym kontekście Rada z zadowoleniem odnotowuje, że w maju 2019 r. w Bukareszcie zorganizowano konferencję pt. „Jak skuteczniej wychodzić naprzeciw europejskim aspiracjom młodego pokolenia na Bałkanach Zachodnich?”.

7. Rada z ogromnym zadowoleniem odnotowuje historyczne **porozumienie znad Prespy**, które jest ogromnym osiągnięciem i przykładem nie tylko dla regionu Bałkanów Zachodnich. Rada wyraża uznanie dla odwagi i determinacji zaangażowanych stron.

Stosunki dobrosąsiedzkie i współpraca regionalna to wciąż zasadnicze elementy procesu rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia. Rada z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe postępy i ponownie podkreśla znaczenie współpracy regionalnej; zwraca także uwagę na to, jak ważna jest **sieć połączeń** w obrębie regionu i z UE. Pozytywnie ocenia też podpisanie w kwietniu 2019 r. w Belgradzie regionalnego porozumienia w sprawie roamingu, które przyniesie istotne korzyści obywatelom i przedsiębiorstwom w tym regionie. Rada w pełni popiera konstruktywne inicjatywy i struktury, które wzmacniają inkluzywną współpracę regionalną, w tym unijne strategie makroregionalne. Apeluje o dalsze działania na rzecz wyjaśnienia zaszłości oraz przyspieszenia procesu **pojednania** w oparciu o klimat tolerancji, inkluzywności i zaufania oraz przy istotnym zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Należy nasilić działania dotyczące osób zaginionych. Należy unikać wypowiedzi i działań, które mogłyby negatywnie wpływać na stosunki dobrosąsiedzkie i pokojowe rozwiązywanie sporów. Aby zapewnić rozstrzygnięcie wciąż trwających dwustronnych sporów, w dalszym ciągu konieczne są zdecydowane wysiłki i jak najsilniejsza wola polityczna. Rada przypomina o znaczeniu wdrożenia umów dwustronnych, w tym porozumienia znad Prespy i układu o stosunkach dobrosąsiedzkich z Bułgarią.

Ponownie zwraca uwagę na to, jak ważne jest skuteczne rozpatrzenie na szczeblu krajowym – bez dyskryminacji – spraw dotyczących zbrodni wojennych, zajęcie się kwestią bezkarności, zapewnienie rozliczalności, w tym poprzez konstruktywną współpracę regionalną, pełną współpracę w ramach Międzynarodowego Mechanizmu Rezydualnego dla Trybunałów Karnych i wyspecjalizowanych izb sądowych oraz poprzez wspieranie ich prac. Nierozstrzygnięte spory i kwestie muszą zostać rozwiązane zgodnie z prawem międzynarodowym i ustalonymi zasadami, w tym z umową o kwestiach następstwa prawnego.

8. Rada ponownie podkreśla, jak ważne jest dalsze pogłębianie współpracy w kwestiach polityki zagranicznej, i przypomina, że Unia spodziewa się częstszego przyłączania się do **wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE**, w szczególności w kwestiach, które wiążą się z istotnymi wspólnymi interesami, np. w kwestii środków ograniczających lub zwalczania zagrożeń hybrydowych. Przystąpienie do UE jest wyborem – wymaga on uznania tych samych zasad, wartości i celów, które Unia stara się propagować w swoim sąsiedztwie i poza nim, w tym pełnego dostosowania się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i powstrzymania się od wszelkich działań wbrew tej polityce.
9. Uznając w szczególności znaczenie **liberalizacji reżimu wizowego** dla obywateli, Rada zachęca Komisję, by nadal bacznie kontrolowała stałe spełnianie kryteriów tej liberalizacji i składała stosowne sprawozdania. Przypominając o mechanizmie zawieszającym, Rada zachęca właściwe władze do zintensyfikowania wysiłków w celu rozwiązania utrzymującego się problemu ewidentnie bezzasadnych wniosków o azyl oraz do dalszego wzmocnienia działań służących zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości zorganizowanej.
10. Terroryzm, radykalizacja i przestępczość zorganizowana nadal stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa w UE i w całym regionie. Zgodnie z wcześniejszymi konkluzjami Rady i Rady Europejskiej, Rada przypomina znaczenie dalszego pogłębiania współpracy z Turcją i Bałkanami Zachodnimi w zakresie **zwalczania terroryzmu**; chodzi tu zwłaszcza o walkę z zagranicznymi bojownikami terrorystycznymi oraz finansowaniem terroryzmu, o zapobieganie radykalizacji i przeciwdziałanie jej, o wzmocnione kontrole graniczne i zwalczanie nielegalnego handlu bronią palną i lekką. Choć pogłębiono współpracę operacyjną, w dalszym ciągu konieczne są dalsze wysiłki i osiągnięcie solidnych wyników w **walce przeciwko przestępczości zorganizowanej**. Przypominając o wsparciu ze strony UE, zwłaszcza w ramach mechanizmów i inicjatyw współpracy regionalnej, oraz o koordynacji poprzez zintegrowane zarządzanie bezpieczeństwem wewnętrznym, Rada ponawia swój apel do partnerów o dalsze zintensyfikowanie i egzekwowanie środków prawnych i operacyjnych we wszystkich tych dziedzinach.

11. Rada wyraża uznanie dla Turcji i Bałkanów Zachodnich za podejmowane przez nie wysiłki i stałą konstruktywną współpracę w kwestii **migracji**, które przyniosły widoczne rezultaty. Ponownie stwierdza, że należy kontynuować realizację oświadczenia UE–Turcja oraz dalej wspierać partnerów, których terytoria leżą wzdłuż szlaku zachodniobałkańskiego. Konieczne są dalsze działania w celu zapewnienia organom administracyjnym i organom ścigania wystarczających zdolności pozwalających stawić czoła wyzwaniom w obszarze migracji, takim jak walka z przemytem migrantów. Rada przypomina, że Unia zobowiązała się wykorzystywać dotychczasowe osiągnięcia i nadal udzielać wsparcia finansowego i pomocy technicznej, aby zacieśnić współpracę w tej dziedzinie, w tym za pośrednictwem unijnego Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji. Rada z zadowoleniem odnotowuje zakończenie negocjacji w sprawie umów o statusie z pięcioma partnerami z regionu, co pozwoli na rozmieszczenie na ich terytoriach Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej.
12. Rada ponownie podkreśla, jak ważna jest **komunikacja strategiczna**, w tym zwiększenie odporności partnerów na dezinformację. Zaznacza, że wszyscy partnerzy są odpowiedzialni za jasne informowanie o korzyściach i obowiązkach wynikających z rozszerzenia, a także o własnym zaangażowaniu na rzecz unijnych wartości i związanych z nimi koniecznych reform. Stałe zaangażowanie UE i jej państw członkowskich ma nadal kluczowe znaczenie, także jeżeli chodzi o realizację skuteczniejszej polityki komunikacji strategicznej skierowanej zarówno do partnerów, jak i obywateli UE, w szczególności za pośrednictwem grupy zadaniowej StratCom Western Balkans.
13. Rada przypomina o stałej istotnej **pomocy finansowej i technicznej udostępnianej przez UE** na cele procesu rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności za pośrednictwem Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA). Należy nadal koncentrować się na kluczowych priorytetach i większej spójności między pomocą finansową a ogólnymi postępami i wynikami osiąganymi przez partnerów w realizacji strategii przedakcesyjnej. W związku z tym Rada przypomina o swoim stanowisku przedstawionym w częściowym podejściu ogólnym w sprawie IPA III, które zawiera zasadę różnicowania zakresu pomocy stosownie do wyników i zasadę sprawiedliwego podziału.
14. Rada przypomina o tym, jak ważna jest realizacja **Programu działań priorytetowych z Sofii**. Przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Komisji z wdrażania **strategii dla Bałkanów Zachodnich** i Programu działań priorytetowych z Sofii, z zadowoleniem odnotowuje poczynione postępy i zachęca do dalszych działań w tym zakresie.

ROZSZERZENIE

CZARNOGÓRA

15. Rada z zadowoleniem odnotowuje **ogólny postęp** w negocjacjach akcesyjnych z Czarnogórą – dotąd otwarto 32 z 35 rozdziałów, a 3 tymczasowo zamknięto. W większości dziedzin dokonano ważnych dostosowań do unijnego dorobku prawnego. W związku z tym, że zakończono tworzenie ram instytucjonalnych, a ramy prawne wdrożono w dużej mierze, obecnie podstawowe znaczenie ma jednak to, by cały system praworządności wypracowywał bardziej wymierne rezultaty i odnotowywał solidniejsze i trwałe wyniki. W szczególności Rada podkreśla, że – zgodnie z ramami negocjacyjnymi – postępy w zakresie rozdziałów dotyczących praworządności i praw podstawowych w dalszym ciągu mają podstawowe znaczenie i będą decydowały o ogólnym tempie negocjacji akcesyjnych. W związku z tym Czarnogóra musi teraz w bardziej proaktywny sposób przyspieszyć i nasilić działania reformatorskie – zwłaszcza w kluczowych obszarach wolności mediów, walki z korupcją i handlem ludźmi – aby spełnić kryteria pośrednie dotyczące rozdziałów 23 i 24. Dopiero gdy kryteria te zostaną spełnione, UE będzie w stanie określić – jako kryteria zamykające – wymogi w zakresie praworządności, których Czarnogóra będzie musiała dotrzymać przed zamknięciem tych rozdziałów.

16. Rada usilnie zachęca Czarnogórę do wykazania wyraźnej woli politycznej i podjęcia istotnych dodatkowych wysiłków w **walce z korupcją i przestępczością zorganizowaną**, praniem pieniędzy i handlem ludźmi, w tym do prowadzenia skutecznych dochodzeń oraz ścigania, do wydawania prawomocnych wyroków skazujących oraz do usprawnienia zajmowania i konfiskaty mienia pochodzącego z działalności przestępczej. Konieczna jest także zdecydowana reakcja wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych na zjawisko korupcji na wysokim szczeblu. Rada apeluje do Czarnogóry o zagwarantowanie bezpiecznych warunków sprzyjających niezakłóconemu korzystaniu z **wolności wypowiedzi** i zapewniających niezależność mediów – w tym celu należy m.in. pilnie przyspieszyć badanie i rozpatrywanie przypadków ataków na dziennikarzy. Podstawowe znaczenie ma zapewnienie niezależności krajowego nadawcy publicznego i ustanowienie skutecznego mechanizmu samoregulacji obejmującego wszystkie media. Rada podkreśla, że oczekuje zdecydowanego zobowiązania politycznego i rzeczywistego zaangażowania we wszystkie te działania ze strony wszystkich odnośnych instytucji i podmiotów. Konieczne są także dalsze wysiłki mające na celu kontynuację **reformy administracji publicznej** oraz zwiększenie zdolności administracyjnych i niezależności instytucji, zwłaszcza wymiaru sprawiedliwości.
17. Rada podkreśla, że **reforma ordynacji wyborczej** w dalszym ciągu ma zasadnicze znaczenie dla przywrócenia zaufania wyborców, i oczekuje, że wszystkie strony przyjmą odpowiedzialność i ponownie zaangażują się w konstruktywny i inkluzywny **dialog polityczny w parlamencie**, w tym w prace tymczasowej komisji parlamentarnej ds. reformy ordynacji wyborczej i innych przepisów, również z myślą o postępach w procesie przystąpienia tego kraju do UE.
18. Jeśli chodzi o **reformy gospodarcze**, Rada z zadowoleniem odnotowuje, że gospodarka w dalszym ciągu rozwijała się w szybkim tempie. Zgodnie ze wspólnymi wnioskami z dialogu gospodarczo-finansowego Rada zachęca Czarnogórę do obniżenia wskaźnika zadłużenia, wzmocnienia zarządzania budżetem, obniżenia utrzymującego się poziomu kredytów zagrożonych, poprawy otoczenia regulacyjnego, opracowania kompleksowej strategii na rzecz ciągłego oszacowywania i ograniczania gospodarki nieformalnej, przyjęcia i wdrożenia nowych ram ustawodawczych w zakresie udzielania zamówień publicznych, partnerstw publiczno-prywatnych i koncesji oraz do zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy.

19. Z satysfakcją odnotowuje, że Czarnogóra nadal odgrywa konstruktywną i pozytywną rolę w dalszym rozwijaniu **współpracy regionalnej** i wspieraniu **stosunków dobrosąsiedzkich**.
20. Ponownie wyraża dla niej wielkie uznanie za stałą współpracę w kwestiach polityki zagranicznej, a zwłaszcza za pełne i niezmiennie przyłączanie się do **wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE**. Z zadowoleniem odnotowuje również stałe uczestnictwo Czarnogóry w misjach i operacjach prowadzonych w ramach **wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony**.

SERBIA

21. Rada z zadowoleniem odnotowuje **ogólny postęp** w negocjacjach akcesyjnych – dotąd otwarto [16] z 35 rozdziałów, a 2 tymczasowo zamknięto. Serbia w dalszym ciągu podejmowała działania na rzecz dostosowania swojego ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego w wielu obszarach. Rada podkreśla jednak, że – zgodnie z ramami negocjacyjnymi – postępy w zakresie rozdziałów dotyczących praworządności i praw podstawowych oraz normalizacja stosunków Serbii z Kosowem w dalszym ciągu są niezwykle istotne i będą decydowały o ogólnym tempie negocjacji akcesyjnych. Spełnienie kryteriów pośrednich dotyczących rozdziałów 23 i 24 ma zasadnicze znaczenie i powinno nadal ukierunkowywać przyszłe reformy i skutkować solidnymi wynikami.
22. Mając na uwadze, że integracja z UE pozostaje celem strategicznym Serbii, Rada zachęca władze serbskie do zobowiązania się do pełnego przestrzegania i do zdecydowanego propagowania **wartości europejskich** i przypomina, że rząd Serbii musi bardziej aktywnie i jednoznacznie informować o tym w debacie publicznej.
23. Rada apeluje do Serbii, by szczególnie skoncentrowała swoją uwagę i znacznie przyspieszyła działania reformatorskie oraz uzyskiwała konkretne i wymierne rezultaty w podstawowych obszarach, ze szczególnym naciskiem na **praworządność**.

- Należy nadal kłaść szczególny nacisk na zapewnienie niezależności i ogólnej skuteczności **wymiaru sprawiedliwości**, m.in. poprzez obecną reformę konstytucyjną i faktyczną realizację reform w tej dziedzinie. Serbia musi osiągnąć wymierne rezultaty i wypracować trwałe wyniki, jeżeli chodzi o skuteczne dochodzenia, ściganie i wydawanie prawomocnych wyroków skazujących, zwłaszcza w odniesieniu do **walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną oraz praniem pieniędzy**.
- Poważny niepokój w dalszym ciągu budzi brak postępów w obszarze **wolności wypowiedzi**. Rada apeluje również do Serbii, by pilnie zagwarantowała bezpieczne warunki sprzyjające niezakłóconemu korzystaniu z tej wolności, a także niezależności mediów – w tym celu m.in. należy przyspieszyć działania mające na celu zbadanie przypadków ataków na dziennikarzy. Rada z zadowoleniem odnotowuje postępy w przygotowywaniu strategii dotyczącej mediów, apeluje jednak do Serbii o pilne przyjęcie i skuteczne wdrożenie tej strategii w sposób przejrzysty i inkluzywny
- Serbia musi w dalszym ciągu zwracać szczególną uwagę na pełne poszanowanie **praw podstawowych**, w tym na ochronę najsłabszych grup społecznych, a także na niedyskryminacyjne traktowanie mniejszości narodowych na całym terytorium kraju, zwłaszcza w zakresie edukacji, używania języków mniejszości, dostępu do mediów i obrządków religijnych w językach mniejszości. W dalszym ciągu duże znaczenie ma prawidłowe funkcjonowanie rad mniejszości narodowych. Należy szybko i stanowczo reagować na przejawy mowy nienawiści, zastraszanie i ataki. Rada ponownie wzywa do skutecznego wdrożenia stosownych dokumentów strategicznych.
- Co więcej, należy poprawić przejrzystość i jakość stanowienia prawa, zwiększyć inkluzywność oraz pogłębić rzeczywistą **debatę międzypartyjną**, m.in. poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla społeczeństwa obywatelskiego. Pilnie potrzebne są postępy w zakresie właściwego funkcjonowania niezależnych organów i instytucji demokratycznych, w tym nadzoru parlamentarnego.
- Rada podkreśla, że odpowiednio wcześniej przed kolejnymi wyborami należy pilnie zastosować się do zaleceń międzynarodowych obserwatorów dotyczących poprzednich **wyborów**.
- Rada w dalszym ciągu zwraca uwagę na znaczenie rozpatrywania na szczeblu krajowym **zbrodni wojennych** oraz na znaczenie pełnej współpracy z Międzynarodowym Mechanizmem Rezydualnym dla Trybunałów Karnych, m.in. poprzez pełne zaakceptowanie i wykonanie jego orzeczeń i decyzji. Należy unikać gloryfikacji zbrodniarzy wojennych.

24. Jeśli chodzi o **reformy gospodarcze**, Rada z zadowoleniem odnotowuje, że czynione są stałe postępy. Zgodnie ze wspólnymi wnioskami z dialogu gospodarczo-financeowego Rada zachęca Serbię do kontynuowania wysiłków na rzecz zwiększenia konkurencyjności oraz długoterminowego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez reformy strukturalne, w szczególności w sektorze energii i na rynku pracy, oraz poprzez zwiększenie przejrzystości i przewidywalności w otoczeniu regulacyjnym. Rada podkreśla też, że Serbia musi dostosować swoją politykę w zakresie energii i handlu do unijnego dorobku prawnego, w szczególności jeśli chodzi o rynek gazu i projekt Gastrans.
25. Rada przypomina o tym, że Serbia musi wypełnić swoje zobowiązanie i stopniowo dostosowywać się do **wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE**, zgodnie z ramami negocjacyjnymi, oraz musi pilnie odwrócić bieżącą przeciwną tendencję.
26. Z zadowoleniem odnotowuje również stałe uczestnictwo Serbii w misjach i operacjach prowadzonych w ramach **wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony**.
27. Rada ponawia też swój apel, by Serbia stopniowo przyłączała się do **wspólnej polityki wizowej UE** i powstrzymywała się od dalszych kroków niezgodnych z tą polityką.
28. W kwestii **wspieranego przez UE dialogu** z Prisztiną Belgrad musi podjąć dalsze istotne działania i przyczynić się do stworzenia sprzyjającego otoczenia oraz powstrzymać się od wszelkich działań, które można postrzegać jako prowokację. Rada podkreśla, że obecna sytuacja musi ulec zmianie. Najważniejszą kwestią jest jak najszybsze wznowienie tego dialogu. Prawnie wiążące kompleksowe porozumienie musi zapewnić rozwiązanie wszystkich nierozstrzygniętych kwestii zgodnie z prawem międzynarodowym i unijnym dorobkiem prawnym oraz przyczyniać się do stabilności w regionie. Bezzwłoczne zawarcie takiego porozumienia, przy wsparciu Wysokiego Przedstawiciela, jest podstawowym warunkiem dalszych postępów Serbii i Kosowa w europejskiej integracji.

Rada przypomina, że należy wdrożyć wszystkie porozumienia wypracowane dotychczas w ramach dialogu wspieranego przez UE. W tym kontekście Rada z zadowoleniem odnotowuje dalsze umocnienie porozumienia sprawie wymiaru sprawiedliwości oraz pełne wdrożenie porozumienia w sprawie telekomunikacji.

Rada wyraża jednak ubolewanie, że nie poczyniono postępów, jeśli chodzi o dawne zobowiązanie do wdrożenia porozumień uzgodnionych w przeszłości w ramach tego dialogu, m.in. w odniesieniu do sporządzenia projektu statutu stowarzyszenia/wspólnoty gmin zamieszkanych w większości przez Serbów w Kosowie, do pełnego wdrożenia porozumienia w sprawie zintegrowanego zarządzania granicami oraz do zdecydowanego wdrożenia porozumienia w sprawie energii. Rada wyraża też ubolewanie, że pomimo ukończenia prac renowacyjnych ruch na moście w Mitrowicy nie został jeszcze w pełni przywrócony.

29. Rada z aprobatą odnosi się do stałego zaangażowania Serbii w niektóre inicjatywy na rzecz **współpracy regionalnej** i zachęca ją do dalszych stałych wysiłków w celu wzmocnienia **stosunków dobrosąsiedzkich**.

TURCJA

30. Rada potwierdza, że stosunki UE z Turcją jako jednym z głównych partnerów mają dla niej duże znaczenie. Jest nadal zdecydowana prowadzić otwarty i szczerzy dialog, eliminować wspólne problemy i współpracować w najważniejszych kwestiach budzących obopólne zainteresowanie, takich jak migracja, zwalczanie terroryzmu, gospodarka i handel. Pierwsze od czterech lat posiedzenie Rady Stowarzyszenia UE–Turcja w marcu 2019 r. było okazją do podsumowania stosunków między UE a Turcją.

31. Rada wyraża uznanie dla Turcji, która podejmuje olbrzymi wysiłek, aby przyjąć blisko 4 miliony uchodźców i zająć się ich potrzebami. W interesie obu stron jest stałe wdrażanie **oświadczenia UE–Turcja**, dzięki któremu spada liczba nielegalnych i niebezpiecznych przepraw i ofiar śmiertelnych na Morzu Egejskim; wdrażanie oświadczenia ma wciąż kluczowe znaczenie dla całkowitego powstrzymania migracji nieuregulowanej. Priorytetem jest nadal wzmocnione zarządzanie granicami wspólnymi z UE. W oczekiwaniu na pełne i skuteczne wdrożenie umowy o readmisji UE–Turcja w stosunku do wszystkich państw członkowskich należy odpowiednio realizować obowiązujące dwustronne umowy o readmisji i postanowienia w tym zakresie zamieszczone w podobnych umowach i ustaleniach zawartych z państwami członkowskimi UE. Zasadnicze znaczenie ma nadal współpraca ze wszystkimi państwami członkowskimi UE w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.
32. Przywołując swoje konkluzje z lipca 2016 r., w których zdecydowanie potępiła próbę zamachu stanu z 15 lipca i zapewniła o solidarności z narodem tureckim oraz o pełnym poparciu dla demokratycznych instytucji w Turcji, Rada wielokrotnie wyrażała poważne obawy w związku z nieproporcjonalną skalą i zakresem działań podjętych przez władze w jego następstwie. Rada z dużym zaniepokojeniem odnotowuje, że część z tych działań jest nadal stosowana, nawet po zniesieniu stanu wyjątkowego. Rada przypomina o międzynarodowych standardach i zobowiązaniach, które Turcja uznała i których obiecała przestrzegać. Rada ponawia swój apel do Turcji, by pilnie odwróciła wszystkie te negatywne tendencje.

33. Szczególne obawy Rady dotyczą stałego i głęboko niepokojącego odchodzenia od **praworządności i praw podstawowych**, w tym wolności wypowiedzi. Nie ma akceptacji dla stałego ograniczania niezależności wymiaru sprawiedliwości i pogarszania się jego funkcjonowania, ani dla restrykcji, zatrzymań, uwięzień i innych środków, które wciąż są stosowane względem dziennikarzy, pracowników akademickich, członków partii politycznych, w tym parlamentarzystów, obrońców praw człowieka, użytkowników mediów społecznościowych, członków organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz innych osób korzystających ze swoich podstawowych praw i wolności. Niedawne postępowania sądowe dotyczące uzasadnionych i legalnych działań członków organizacji społeczeństwa obywatelskiego budzą poważne obawy. Turcja musi pilnie i skutecznie rozwiązać te problemy oraz liczne inne poważne braki i nierozstrzygnięte kwestie wskazane w sprawozdaniu Komisji. Rada z aprobatą odnosi się do wznowienia działalności grupy ds. działań reformatorskich oraz odnotowuje przyjęcie strategii reformy wymiaru sprawiedliwości, po których to działaniach Turcja powinna podjąć zdecydowane konkretne kroki w celu wypełnienia swoich zobowiązań i przedstawienia jasnych i wymiernych rezultatów. Powinna też zacieśnić współpracę z Radą Europy oraz jej odpowiednimi organami i instytucjami, zrealizować ich najważniejsze zalecenia i zastosować się do wszystkich wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, zgodnie z art. 46 EKPC. Rada przypomina, że najnowsze zmiany w tureckiej konstytucji, na mocy których ustanowiono nowy system prezydencki, zostały krytycznie ocenione przez Komisję Wenecką; w wyniku tych zmian usunięto wiele z obowiązujących poprzednio mechanizmów kontroli i równowagi, co zagraża podziałowi władzy. Rada przypomina, że wolne, uczciwe i przejrzyste **wybory** mają fundamentalne znaczenie. Z zadowoleniem odnotowuje wysoką frekwencję w wyborach lokalnych w marcu 2019 r., wyraża jednak głębokie zaniepokojenie, jeśli chodzi o legalność i uczciwość procesu wyborczego, w szczególności ze względu na niedawne decyzje Najwyższej Rady Wyborczej.
34. Jeśli chodzi o **reformy gospodarcze**, Rada odnotowuje obecne osłabienie aktywności gospodarczej i pogłębiające się obawy co do funkcjonowania gospodarki rynkowej Turcji. Zgodnie ze wspólnymi wnioskami z dialogu gospodarczo-finansowego Rada apeluje do Turcji o zwiększenie przejrzystości i wiarygodności polityki fiskalnej, wycofanie środków utrudniających swobodny przepływ obcego kapitału, ograniczenie wpływu państwa przy ustalaniu cen oraz poprawę otoczenia biznesowego, także poprzez umocnienie praworządności. Należy usunąć bariery handlowe i równoważne im środki – także w zakresie udzielania zamówień publicznych – które są niezgodne z unią celną między UE a Turcją.

35. Rada nadal oczekuje, że Turcja jednoznacznie zobowiąże się do utrzymywania **stosunków dobrosąsiedzkich**, respektowania umów międzynarodowych oraz do pokojowego rozstrzygania sporów z odwołaniem się w razie potrzeby do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Rada przywołuje i potwierdza wcześniejsze konkluzje Rady i Rady Europejskiej, w tym konkluzje Rady Europejskiej z 22 marca 2018 r., w których zdecydowanie potępiono ciągle nielegalne działania Turcji we wschodniej części Morza Śródziemnego i na Morzu Egejskim. Rada wyraża poważny niepokój w związku z prowadzonymi obecnie przez Turcję nielegalnymi odwiertami we wschodniej części Morza Śródziemnego i ubolewa, że Turcja nie zareagowała jeszcze na wielokrotne apele Unii Europejskiej o zaprzestanie tych działań. Rada podkreśla, że takie nielegalne działania mają bezpośredni poważny negatywny wpływ na całość stosunków UE–Turcja. Apeluje też do Turcji o wykazanie powściągliwości i respektowanie suwerennych praw Cypru i powstrzymanie się od wszelkich działań tego typu. UE będzie bacznie monitorować sytuację w tym zakresie i jest gotowa zareagować w stosowny sposób i w pełnej solidarności z Cyprem. Rada zwraca się do Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych o bezzwłoczne przedstawienie możliwości podjęcia stosownych środków.

Ponadto, zgodnie ze swoimi konkluzjami z 11 grudnia 2006 r. i 26 czerwca 2018 r., zatwierdzonymi następnie przez Radę Europejską, oraz z deklaracją z 21 września 2005 r., Rada wzywa Turcję do dotrzymania swoich zobowiązań wynikających z ram negocjacyjnych, w tym do całkowitego niedyskryminacyjnego wdrożenia protokołu dodatkowego do układu o stowarzyszeniu w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich. Rada ponownie stwierdza, że zasadnicze znaczenie ma uznanie wszystkich państw członkowskich. Turcja musi unikać gróźb i działań naruszających stosunki dobrosąsiedzkie, unormować stosunki z Republiką Cypryjską oraz szanować suwerenność wszystkich państw członkowskich UE na ich morzu terytorialnym i w ich przestrzeni powietrznej, a także ich suwerenne prawa – w tym prawo do poszukiwania i eksploatacji zasobów naturalnych – wynikające z prawa UE i prawa międzynarodowego, w tym z UNCLOS. UE nadal w pełni angażuje się na rzecz kompleksowego rozwiązania problemu dotyczącego Cypru. W tym kontekście Rada przypomina, że nadal niezwykle ważne jest to, aby Turcja zaangażowała się i wniosła wkład w takie rozwiązanie, z uwzględnieniem jego aspektów zewnętrznych, w ramach ONZ, zgodnie ze stosownymi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ, z zasadami, na których opiera się UE, oraz z unijnym dorobkiem prawnym.

36. Rada ponawia swój apel do Turcji o stopniowe dostosowywanie się do **wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE** i do pilnego odwrócenia utrzymującej się przeciwnej tendencji; przypomina też o swoim stanowisku w sprawie przystępowania państw członkowskich do organizacji międzynarodowych.
37. Rada zauważa, że Turcja w dalszym ciągu oddala się od Unii Europejskiej. Przywołując swoje konkluzje z 26 czerwca 2018 r., Rada stwierdza, że negocjacje akcesyjne z Turcją faktycznie utknęły zatem w martwym punkcie, nie można rozważać otwarcia ani zamknięcia żadnych kolejnych rozdziałów oraz nie przewiduje się dalszych prac w celu modernizacji unii celnej UE–Turcja.

PROCES STABILIZACJI I STOWARZYSZENIA

REPUBLIKA MACEDONII PÓŁNOCNEJ

38. Potwierdzając swoje konkluzje z 26 czerwca 2018 r., Rada z zadowoleniem odnotowuje historyczne i bezprecedensowe porozumienie znad Prespy oraz układ o stosunkach dobrosąsiedzkich z Bułgarią, i przyjmuje do wiadomości zalecenie Komisji, by rozpocząć negocjacje akcesyjne z Republiką Macedonii Północnej na podstawie pozytywnej oceny Komisji, jeśli chodzi o poczynione postępy i o spełnienie warunków określonych przez Radę. W związku z ograniczonym czasem i z wagą tej kwestii Rada powróci do tego tematu jak najszybciej i nie później niż w październiku 2019 r. w celu wypracowania jednoznacznej i merytorycznej decyzji.

ALBANIA

39. Potwierdzając swoje konkluzje z 26 czerwca 2018 r., Rada przyjmuje do wiadomości zalecenie Komisji, by rozpocząć negocjacje akcesyjne z Albanią na podstawie pozytywnej oceny Komisji, jeśli chodzi o poczynione postępy i o spełnienie warunków określonych przez Radę. W związku z ograniczonym czasem i z wagą tej kwestii Rada powróci do tego tematu jak najszybciej i nie później niż w październiku 2019 r. w celu wypracowania jednoznacznej i merytorycznej decyzji.

BOŚNIA I HERCEGOWINA

40. Rada przyjmuje do wiadomości **opinię Komisji** w sprawie wniosku Bośni i Hercegowiny o członkostwo w UE. Rada będzie w dalszym ciągu uważnie analizować ten dokument i powróci do tej kwestii jeszcze w tym roku. Rada zachęca Bośnię i Hercegowinę do przystąpienia do formowania rządu bez dalszej zwłoki, tak by przeprowadzić niezbędne reformy. Polityka partyjna i niechęć do kompromisu nie powinny blokować uzasadnionych aspiracji obywateli Bośni i Hercegowiny, by zbliżyć się do Unii Europejskiej.

KOSOWO

41. Rada przypomina, jak ważne jest stałe wdrażanie **układu o stabilizacji i stowarzyszeniu** z Kosowem. Ten zawarty wyłącznie w imieniu UE układ, pozostający bez uszczerbku dla stanowisk państw członkowskich w sprawie statusu Kosowa, zapewnia umowne ramy współpracy między UE i Kosowem. Układ jest szansą Kosowa na trwały postęp i zbliżenie z Unią, zgodnie z europejską perspektywą regionu, a także tworzy możliwości handlowe i inwestycyjne. Rada dostrzega postępy w realizacji europejskiego programu reform i wzywa do szybkiego wdrożenia pozostałych środków. Apeluje do wszystkich podmiotów politycznych, by ponownie skoncentrowały się na reformach i realizowały program na rzecz przystąpienia Kosowa do UE z korzyścią dla obywateli.
42. Rada wyraża głębokie ubolewanie w związku z decyzjami rządu z listopada 2018 r. o jednostronnej 100-procentowej podwyżce ceł na towary przywożone z Serbii oraz Bośni i Hercegowiny, z naruszeniem obowiązków wynikających ze Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu (CEFTA) i w sprzeczności z duchem układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, oraz z decyzjami rządu o wprowadzeniu barier pozataryfowych. Rada przypomina, że decyzje te osłabiają współpracę regionalną, w tym regionalny obszar gospodarczy, i że należy je bezzwłocznie uchylić.

43. Rada z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie ważnych ustaw w dziedzinie **praworządności i reformy administracji publicznej** oraz wzywa Kosowo do skutecznego wdrożenia tych przepisów.
44. Należy w zdecydowany sposób zająć się **korupcją i przestępczością zorganizowaną**. Rada jest w dalszym ciągu zaniepokojona ingerencjami politycznymi i niestosowaniem kryteriów merytorycznych przy rekrutacji oraz wyraża ubolewanie z powodu mianowania na urzędy państwowe osób skazanych za zbrodnie wojenne, co stoi w sprzeczności z wartościami europejskimi.
45. Rada powtarza, jak ważne jest wyeliminowanie utrzymujących się od dawna słabości **procesu wyborczego** w Kosowie i skorzystanie przy tym z zaleceń poprzednich unijnych misji obserwacji wyborów. Nadzwyczajne wybory na burmistrzów, które przeprowadzono 19 maja 2019 r., pokazały, że nadal występują niedociągnięcia, m.in. w ramach działań przedwyborczych, które ograniczyły możliwość pełnego demokratycznego uczestnictwa w wyborach.
46. Rada z niepokojem odnotowuje, że ogólna sytuacja w północnej części Kosowa w dalszym ciągu stawia szczególne wyzwania, jeśli chodzi o przestępczość zorganizowaną, korupcję i wolność wypowiedzi.
47. Należy nasilić działania na rzecz propagowania i ochrony **praw człowieka**, w tym pełnej ochrony dziedzictwa kulturowego i religijnego w całym Kosowie. Należy zająć się kwestią włączenia społecznego i ochrony Romów i osób należących do mniejszości, m.in. poprzez dodatkowe wysiłki na rzecz wdrożenia istniejących ram prawnych i zapewnienia bezpiecznego otoczenia i ochrony ich praw własności, a także kwestią zwiększenia spójności społecznej.
48. Rada odnotowuje dalsze postępy w **walce z radykalizacją, ekstremizmem i terroryzmem**. Konieczne są dodatkowe działania w celu zwalczania finansowania terroryzmu, a także w zakresie resocjalizacji i reintegracji. W tym kontekście Rada szczególnie podkreśla konieczność efektywnej i intensywnej współpracy regionalnej i międzynarodowej, m.in. z Europolem i Eurojustem, w pełnym poszanowaniu dotyczących ich uregulowań i bez uszczerbku dla stanowisk państw członkowskich w sprawie statusu.

49. Rada apeluje do Kosowa, aby – zgodnie ze wspólnymi wnioskami z dialogu gospodarczo-finansowego – podjęło niezbędne środki w celu zapewnienia przestrzegania reguł fiskalnych, zwiększyło wysiłki służące zwalczaniu gospodarki nieformalnej, podjęło aktywne działania na rzecz ograniczenia wysokiego bezrobocia, zwłaszcza wśród młodzieży i kobiet, bardziej inwestowało w edukację oraz wykorzystywało potencjał związany z energią odnawialną i z oszczędnościami energii.
50. Rada wzywa Kosovo do stałego wspierania wyspecjalizowanych izb sądowych, w całkowitej zgodności z jego międzynarodowymi zobowiązaniami i porządkiem prawnym; stanowiłoby to wyraz rzeczywistych wysiłków tego kraju na rzecz zagwarantowania praworządności, podstawowych wolności, sprawiedliwości i pojednania. Obowiązujące ramy prawne umożliwiają prawidłowe prowadzenie dochodzeń w sprawie wszystkich domniemyanych zbrodni wojennych oraz ich ściganie.
51. Rada wzywa Kosovo do dalszej ścisłej i efektywnej współpracy z misją EULEX. W szczególności Rada oczekuje, że sprawom karnym i cywilnym przekazanych przez misję EULEX właściwym organom sądowym w Kosowie będzie nadany odpowiedni bieg.
52. W kwestii **wspieranego przez UE dialogu** z Belgradem Prisztina musi podjąć dalsze istotne działania i przyczynić się do stworzenia sprzyjającego otoczenia oraz powstrzymać się od wszelkich działań, które można postrzegać jako prowokację. Rada podkreśla, że obecna sytuacja musi ulec zmianie. Najważniejszą kwestią jest jak najszybsze wznowienie tego dialogu. Prawnie wiążące kompleksowe porozumienie musi zapewnić rozwiązanie wszystkich nierozstrzygniętych kwestii zgodnie z prawem międzynarodowym i unijnym dorobkiem prawnym oraz przyczyniać się do stabilności w regionie. Bezzwłoczne zawarcie takiego porozumienia, przy wsparciu Wysokiego Przedstawiciela, jest podstawowym warunkiem tego, by Serbia i Kosovo mogły dalej kroczyć ku europejskiej integracji.

Rada przypomina, że należy wdrożyć wszystkie porozumienia wypracowane dotychczas w ramach dialogu wspieranego przez UE. W tym kontekście Rada z zadowoleniem odnotowuje dalsze umocnienie porozumienia sprawie wymiaru sprawiedliwości oraz pełne wdrożenie porozumienia w sprawie telekomunikacji.

Rada wyraża jednak ubolewanie, że nie poczyniono postępów, jeśli chodzi o dawne zobowiązanie do wdrożenia porozumień uzgodnionych w przeszłości w ramach tego dialogu, m.in. w odniesieniu do sporządzenia projektu statutu stowarzyszenia/wspólnoty gmin zamieszkanych w większości przez Serbów w Kosowie, do pełnego wdrożenia porozumienia w sprawie zintegrowanego zarządzania granicami oraz do zdecydowanego wdrożenia porozumienia w sprawie energii. Rada wyraża też ubolewanie, że pomimo ukończenia prac renowacyjnych ruch na moście w Mitrowicy nie został jeszcze w pełni przywrócony.

53. Rada przypomina, że postępy w normalizacji stosunków z Serbią to jedna z istotnych zasad układu o stabilizacji i stowarzyszeniu stanowiąca podstawę rozwoju stosunków i współpracy między UE a Kosowem.
54. Rada dostrzega, jak ważna jest **liberalizacja reżimu wizowego** dla obywateli Kosowa. W maju 2016 r. Komisja złożyła formalny wniosek o umieszczenie Kosowa w wykazie ruchu bezwizowego w ramach Schengen, a w lipcu 2018 r. przedstawiła sprawozdanie w sprawie spełnienia pozostałych kryteriów. W marcu 2019 r. Parlament Europejski poparł wniosek Komisji w pierwszym czytaniu. Decyzja w sprawie tego wniosku jest obecnie analizowana przez Radę.
-